

Ujabb entente-konferenciák előtt

Boulogne után Brüsszel, Brüsszel után Spa

A boulognei konferencia, amely tegnap ért véget, a pártlapok jelentése szerint három alapvető kérdésben hozott döntő határozatot. A konferencia kimondotta — amint azt már lapunk tegnapi számában is megírtuk, — hogy Németország lefegyverzését teljes szigorúsággal végre kell hajtani, előzetes megállapodást létesített a *jónátételi* összeg fizetési módjaitól dolgában s végül határozottan és ismételtén leszögezte, hogy

az entente semmi esetre sem ismeri el a szovjetkormányt.

Ezt az eredményt a francia lapok *Millerand* híkerének tudják be. Eszerint a boulognei konferencián Franciaország álláspontja győzött volna, de *Millerand* maga úgy nyilatkozott, hogy az értekezleten résztvevő államférfiak teljes egyetelműséggel adtak kifejezést annak az akaratuknak, hogy

Németország haderejének létszámát a leg-
rövidebb időn belül százezer főre kell csökkenteni.

Az entente erről az elhatározásáról már értesítette és Németországot, s *Millerand* szerint az a levél, amelyet ebben az ügyben Németországhoz intéztek, a szövetségesek utolsó szava lesz. Az entente nem hagyott fenn kétséget aziránt sem, hogy abban az esetben, ha a németek nem hajtanák végre a szerződést, a szövetségesek egyrészt gazdasági rendszabályokat fogantatomának, amennyiben *lefoglalnak* a német vármokot, másrészt újabb területeket szállnának meg.

Mintogy a kártérítési összegeknek az egyes entente-államok között való felosztása tekintetében nem jött még létre a megegyezés,

az entente-hatalmak július 5-ére kitűzött spa-i konferencia előtt még egy értekezletet tartanak Brüsszelben.

Ez az értekezlet július 3-án lesz. A spa-i konferencián tudvaleg már a német kormány képviselői is mint egyenrangú felek vesznek részt.

NAPI HIREK

Az ellenforradalom emlékülnepe a Ludovikában

Gyönyörű ünnepség keretében leplezték le ma a Ludovika Akadémiában a múlt évi ellenforradalom hős áldozatainak emlékeztetőre emelt emlékoszlopot, mely késő időkben is hirdetni fogja a hazafias önfeláldozás megtisztelését és a nemzet kegyeletét.

A Ludovika Akadémia kertjében áll az emlékoszlop. A főépület háttámaszát, az árkádok alatt bal-dachinos, madonnaképes tábori oltárt állítottak fel. Mindentűz nemzeti színű drapéria, lobogó, diszpaizs, drága szőnyegdísz gyönyörködtette a szemet.

Délelőtt tíz órakor érkezett meg *Horthy* Miklós kormányzó a ludovikások díszszabadának sorfalai között. Tengernagyi egyenruhát viselt, összes kitüntetéseiivel. Mialatt elfoglalta helyét a díszes emelvényen, a zenekar a Himnuszot játszotta. Az emelvényen a kormányzó mellett foglalt helyet *József főherceg* és *József Ferenc főherceg*. Körülöttük gyűltek össze a kormány tagjai s a polgári és katonai társadalom előkelőségei.

Az ünnepség misével kezdődött, amelyet *Zadravec* István tábori lelkész celebrált fényes segédlettel. A mise elején ágyulások hangzottak el, majd a Ludovika parancsnoka, *Révy* Kálmán alezredes a kormányzó elé lépett és jelentést tett. *Horthy* Miklós kormányzó intett a kezével, mire a parancsnok kiadta a parancsot:

— Hulljon le a lepel!

Előttünk ekkor az emlékmű, *Sidló* Ferenc szobrászművész gyönyörű alkotása. Alapzata négy márványpajzs, ezen nyugszik az emlékmű, amelyet fönt egy korona fog át. A szobor felirata:

1919 június 24.

A Ludovika Akadémiának a nemzeti eszméért folytatott dicső küzdelme emlékére emeltük a nemzeti eszme lelkes híveinek áldozatkészségéből.

Csak törpe nép felelhet ósnagyságot,
Csak elfajult kor hős elődököt.

Lemberkovits Jenő, *Iványay-Karácson* István, *Mildner* Ferenc századosok, *Erődi* Ödön tartalékos főhadnagy, *Pogány* Jenő másodéves akadémikus.

Az emlékmű leplezése után *Zadravec* István tábori püspök mondott beszédet, buzdító szavakkal lelkesítve hazafiasságra az ifjúságot. Beszéde után az istentiszteletet tovább folytatták, majd dombovári *Révy* Károly alezredes a Ludovika Akadémia nevében átvette az emlékművet. Rövid beszédben azt mondta, hogy a Ludovika Akadémiát

mindig emlékeztetni fogja tradíciójára ez az emlékmű, amit itt most lepleztek. Ezután *Soós* Károly hadügyminiszter a nemzeti hadsereg nemzeti színű szalaggal átfűtött tölgyfakoszorúját helyezte el az emlékmű talapzatán, majd a kormányzó az emlékmű készítőjét, *Sidló* Ferenc szobrászművészt fogadta és előtte elismerését fejezte ki.

Ezután a kormányzó az ellenforradalmi halotok hozzátartozóihoz lépett és részvétét és a haza köszönetét fejezte ki előttük. Majd a ludovikások díszszóvalja díszmenetben lépett el a Rákóczi-induló hangjai mellett a kormányzó és a megjelent tábornoki kar előtt. A díszmenet vezetője *Horthy* Miklós kormányzó, *József* főherceg és *József Ferenc* főherceg a megjelentek sorfala közt, lelkes éljenzés közben távoztak el az ünnepség színhelyéről.

Az ünnepséget délután folytatták a Ludovika Akadémia kertjében. A délutáni katonai ünnepségen *Horthy* Miklós kormányzó is részt vett egész családjával; ott volt továbbá *József* főherceg, *Rakovszky* István a nemzetgyűlés elnöke, *Soós* Károly honvédelmi miniszter, számos nemzetgyűlési képviselő és sok katonai előkelőség. A katonai ünnepség délután öt órakor kezdődött. Az ifjúság szabadgyakorlatokat mutatott be, majd különböző lovassági és egyéb katonai gyakorlatok következtek. Az ünnepség egy szépen kidolgozott nagy gyalogsági harcászati gyakorlat precíz bemutatásával végződött. A ludovikás ifjak az ünnepség után a kormányzó előtt díszfelvonást rendeztek.

— *Apponyi* Albert Székesfehérvár díszpolgára. Székesfehérvárról jelentik: A város törvényhatósági bizottsága mai közgyűlésén egyhangú határozattal tiltakozott a trianoni békeszerződés ellen. A határozat kimondja, hogy a közgyűlés forradalmat tesz, hogy *Szent* István ezeréves birodalma integritásának teljes egészében való visszállítása érdekében mindent el fog követni. A közgyűlés gróf *Apponyi* Albertet hazafias ténykedéséért egyhangú lelkesedéssel Székesfehérvár szabad királyi város díszpolgárává választotta.

— *Gyász*mise. A múlt év június 26-án hősi halált halt *Csicséri* és *Mahr* sorhajóhadnagyok emlékére 26-án délelőtt 10 órakor gyászistentiszteletet fognak tartani a plébániák templomaiban.

— Felhívás az iparosokhoz a tisztviselők érdekében. *Pálfi* Dániel, a kézmű- és kisipar miniszteri biztosa felhívást intézett a kézmű- és kisiparosokhoz, amelyben utalva a fixfizetéses tisztviselők súlyos helyzetére arra kéri őket, hazafias kötelességéből végezzenek a közisztviselők részére készített munkát olcsóbban. Nevezek a tisztviselői kar lófia ennek hasznát — mondja a leirat — hanem az iparosság is, erkölcsi súlyának gyarapodásával és maga az ország a két értékös rétege együttműködésének eredményében.

— *Mozdonyvezetők* a kereskedelmi miniszternél. A Mozdonyvezetők Egyesületének százhusz tagu küldöttsége jelent meg ma a kereskedelmi miniszternél s memorandumot adott át neki, amelyben fizetésrendezés, természetbeni ellátást, ruházatot, élelmezést és a státuszrendezést kérték. A miniszter megígérte, hogy igyekezn fog a kérés teljesítésére. Már felhívta az Államvasutak igazgatóságát, hogy a részletek tekintetében a szövetség vezetőségével lépjen érintkezésbe. A küldöttség meglelégedéssel fogadta a miniszter választát.

— *Délafrika* új kormányzója. Londonból táviratozzák: *Arthur* connaughti herceget Délafrika kormányzójává nevezték ki.

— *Szocialista* elnöke lesz a német parlamentnek. Berlinből táviratozzák: A birodalmi gyűlés szocialdemokrata pártja egyhangúlag kimondta, hogy a legnagyobb parlamenti párt magának követeli a birodalmi gyűlés elnöki tisztségét. Az elnöki tisztségre *Löbe* eddigi alelnököt szemelték ki.

— *Megszűnt* a lugosi román újság. Zágrábról jelentik: Temesvári tudósítás szerint a *Branište* volt nagysebességű osztrák újság szerkesztésében megjelent „*Drapelul*” című lugosi lap megszűntette megjelenését. Husz éven keresztül egyike volt a román nacionalista párt legtekintélyesebb lapjainak. A szerkesztő az utolsó számban kijelenti, hogy a román cenzúra szigorúsága és az expedíció nehézsége kényszerítik a lap megszüntetésére.

— *Megújítják* az angol-japán szövetséget. Londoni jelentés szerint Japán elfogadta az angol-japán szövetség megújításának feltételeit.

— *1350.000* hős halottja van Németországnak. Párisi szlovén távirat jelentik: A legújabb statisztikai kimutatás szerint Németország háborús vesztesége 1350.000 halott. Ma Németországban 520.000 hadifogoly, 1.130.000 hadiárva és egy félmillió hadirokkant él, akiket részint lóteknő alapítványokból tartanak el.

— *Bonyodalom* a felemelt ruhakészítési árak körül. Pénteken délelőtt az Árvizsgáló Bizottságnál értekezlet lesz, amelyen megjelennek a szabóiparosok kiküldöttei is. A ruhakészítési árakról lesz szó, amely körül egyelőre nagy az ellentét a szabók és a bizottság között. A szabók a felemelt munkabérekre hivatkoznak, az árak felemelését kérték s miután erre az Árvizsgáló Bizottságtól engedélyt kaptak, az árakat önkéntesen a következőképpen állapították meg: elsőosztályú öltöny 1100 korona, másodosztályú 980, zsakett 1200, 1-15115 850, télikabát 950 korona, a mellény és nadrág árát egyáltalában nem is állapították meg. Az Árvizsgáló Bizottság, miután a felemelt árak miatt nagyon sok panasz érkezett hozzá, átirat a Szabómesterek Országos Szövetségéhez, hogy szállítsa le az árakat szigorúan a munkabérekhez viszonyítva. A szabók erre a munka-

beszüntetésével fenyegetőztek. Ezt a kérdést fogják pénteken tárgyalni.

— *Gyász*rovat. *Csaplovich* Fül ötédi koraletti előjáró Budapesten 50 éves korában meghalt. A közbecsülésben volt előjárót hónap, pénteken délután öt órakor temetik el a közepesi-temetőben, a jóváros által adományozott díszsírhelyen.

Bécsből jelentik: *Dr. Landesberger* Gyula, az Angol-Osztrák Bank elnöke 55 éves korában meghalt.

— *A Jellinek-ügy*. A rendőrség még egyre folytatja a nyomozást *Jellinek* Morton bűntársai után és már a károsultak listája még nem teljes — számosság még most sem jelentkezik — megállapított, hogy az érdekeltek hozzávetőleges kára körülbelül kétszázmillió. *Pinterits* könyvszakértő újhol jelentést tett vizsgálata eredményéről Nagy Károly detektívönökre, a könyvvizsgálat mindenekelőtt azt igyekszik megállapítani, minő szerepe volt az Unió-banknak a *Jellinek-ügyben*.

— *Megsemmisítették* a temesvári *Levente-pőr* léletét. Zágrábról táviratozzák: Temesvári jelentés szerint, a bukaresti legfelsőbb katonai törvényszék a minap tárgyalta a temesvári katonai törvényszék által államellenes összeesküvés miatt elítélt dr. *Márton* és társainak felelősségét és a védők bizonyítékainak helytárvá, az ítéletet megsemmisítette és elrendelte a vizsgálat újrafelvételét.

NYILTTÉR.

FÜVÁROSI CIRCUS Este 7/8 órakor. — Délután 4 órakor **Szenzációs béke-műsor**
4 Urman, Frank Eders és a Halál megvölő?
Városiget. Tel. 107-46 Jegyek az összes jegyirodákban kaphatók.

ROYAL-ORFEUM Minden este az elsőrangú artista-számok: *Rosello, Fred and Terry, Asthos, Dolly, Annie Serilovich, Lona Leonardi* és a *Polondok* háza operett *Károly* Gyula felléptével.
Telefon: József 121-68.
Kezdeté 7/8 órakor.

KOKSZ fűtési, ipari gazdasági, kovácslási célokra a pesztentörinczi (Cséry-féle) bányatelepről vagontelekben és teljes fuvarokban azonnal szállítható. — Tanúsos a teljeskörűséget már most fedezni. **Pesztentörinczi Koksztermelő Vállalat, Budapest, V., Rudolf-tér 5.** Telefon: 115-27.

Raktárról azonnal szállítok
postán utánvétellel, vasúton fele összeg előfizetéssel, maradvány utánvétellel:
90% kétszer áramított kénpor — K 22.—
Kénlap — K 30.—
Nafolin fehér, pikolyos — K 24.—
128 fokos legerősebb valódi szappanlőő logó — K 55.—
Alumíniumgipsz — K 6.50
Stukaturgipsz — K 4.—
Mészszóda — K 20.—
Pecssóvíz — K 22.—
TOLNAI GYULA, vegyi cikkek nagykereskedése
Budapest, VI., Vörösmarty-utca 37.

SZÍNHÁZ, MŰVÉSZET

(*) *A szegedi színház* ügye. Megírtuk, hogy Szeged város tanácsa pályázatot hirdetett a szegedi színház berletére, s a pályázaton *Palágyi* Lajosnak jeltta oda a színházat. *Haller* István kultuszminiszter azonban értesítette dr. *Aigner* Károly szegedi főispánt, hogy *Palágyi*nak nem hajlandó színházi engedélyt adni. A főispán — mint most Szegedről jelentik — a miniszter leiratát értelmében felszólította dr. *Somogyi* Szilveszter polgármestert, hogy a színház bonyolulttá vált ügyét terjessze újra a közgyűlés elé, hogy az új színházgató végre megválasztható és a színházi tagok szerződhetők legyenek. A közgyűlés tehát vagy új választást irat ki, vagy a régebbi pályázók közül választ színházgatót.

(*) *Diszeladás* a Budai Színházban. A Fővárosi Nyári Színházban a múlt évi ellenforradalom emlékére diszeladást tartottak csütörtökön este. Bevezetőül *Sebestyán* Géza, a színház kitűnő igazgatója a „Szózat”-ot adta elő némes művészettel. Ezután *Vármus* Ágoston postafelügyelő „Ne eszégdj magyar!” című drámai játékát mutatták be. A lendületes és szép magyarsággal megírt jelenetet *Vágóné* és *Haraszt* Gusztáv adták elő kitűnően. A közönség tüntető melegséggel fogadta az újdonaságot és a szerzőt többször a függöny elé szólította. A diszeladást a „Cigánybáró”-val fejezték be.

(*) *Két nagy színházi lap* tüzója. A Színházi Világ és a Komédia, színházi és művészeti életünk két jelentős és számottevő organuma a mostani papírviszonyok miatt elhatározta az egyesülést. Az új lap címe *Színházi Világ*, szerkesztői *Balassa* Emil és *Kardos* István, helyettes szerkesztői *Balogh* Sándor és *Sebők* Sándor, felelős kiadója pedig *Kondor* I. Az új lap szerkesztősége és kiadóhivatala július 1-től kezdve VIII. Rökk Szilárd-utca 16. Az egyesítés folytán a *Színházi Világ* egyike lett legnagyobb hetilapjainknak.

Színházak hírei

(*) *„A hermelin nő”,* a Víg-színház operettje, amelynek főszerepeit *Környey* Béla, *Máthé* Rózsi, *Palásthy* Irén, dr. *Bárony* Lajos, *Székely* József,